

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

ԳՈՐԾԻ ԵՆԹԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՎԵՃԸ ԼՈՒԾԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

26 նոյեմբերի 2024 թվական

ք. Երևան

ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահ Լիլիթ Թադևոսյանս, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի վարչական պալատի նախագահ Հովսեփ Բեդկյանս, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի քաղաքացիական պալատի նախագահ Գրո Հակոբյանս, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի հակակոռուպցիոն պալատի նախագահ Արթուր Դավթյանս և ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի քրեական պալատի նախագահ Համլետ Ասատրյանս նիստում ուսումնասիրելով թիվ ՎԴ/12896/05/24 գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին ուղարկելու վերաբերյալ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանի՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 13-ի որոշումը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց Ի Ն Ք

Գործի դատավարական նախապատմությունը.

1. Մոմիկ Վարդանյանը 2024 թվականի հոկտեմբերի 15-ին հայցադիմում է ներկայացրել ՀՀ վարչական դատարան ընդդեմ ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի՝ պատասխանող ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի կողմից Դավիթ Ալբերտի Առաքելյանին 21.08.2021 թվականին սեղանամատյանում թիվ 2754 համարի ներքո գրանցված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր տալը, որով Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի 13-րդ

շենքի, թիվ 20 հասցեում գտնվող անշարժ գույքը ներառված է ժառանգական գույքի մեջ, ոչ իրավաչափ ճանաչելու և որպես հետևանք՝ կադաստրի կոմիտեի կողմից 18.09.2024 թվականին կայացված 5CJ2TNTA22OV գաղտնաբառով թիվ Կ-18092024-01-0094 որոշումը՝ գույքի նկատմամբ իրավունքի (սահմանափակման) պետական գրանցման վարույթը կասեցնելու մասին վերացնելու պահանջների մասին:

2. ՀՀ վարչական դատարանի՝ 2024 թվականի հոկտեմբերի 23-ի որոշմամբ հայցադիմումը վերահասցեագրվել է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին:

3. Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանի՝ 2024 թվականի նոյեմբերի 13-ի որոշմամբ, գործի ենթակայությունը որոշելու նպատակով այն ուղարկվել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարան:

4. Գործը ՀՀ Վճռաբեկ դատարանում ստացվել է 2024 թվականի նոյեմբերի 15-ին:

Ենթակայության վերաբերյալ վեճի լուծման համար էական նշանակություն ունեցող փաստական հանգամանքները.

5. Հղում կատարելով ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 10-րդ, 77-րդ, 81-րդ և 123-րդ հոդվածներին, 127-րդ հոդվածի 10-րդ մասին և ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 200-րդ հոդվածին, ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի՝ 2015 թվականի նոյեմբերի 27-ի թիվ ՎԴ/4901/05/11 գործով արտահայտած իրավական դիրքորոշմանը՝ ՀՀ վարչական դատարանը 2024 թվականի հոկտեմբերի 23-ի որոշմամբ գործը վերահասցեագրել է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին՝ հետևյալ պատճառաբանությամբ.

«(...) Դատարանն արձանագրում է, որ չնայած հայցադիմումում ներկայացված պահանջը ձևական առումով համապատասխանում է նույնիսկ գործողությունների իրավաչափության վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգավորումներին, սակայն հայցվորի պահանջի հիմքը ոչ թե նույնիսկ գործողությունների իրավաչափության վիճարկումն է, այլ՝ վերաբերում է ժառանգության իրավունքի վկայագրի վիճարկմանը, այն հիմնավորմամբ, որ Դավիթ Առաքելյանի ժառանգական զանգվածի մեջ չպետք է ներառվեր նաև Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի

13-րդ շենքի, թիվ 20 հասցեում գրնվող անշարժ գույքը: Այլ կերպ ասած՝ հայցվորը, վիճարկելով քննարկվող ժառանգական իրավունքի վկայագիրը, ըստ էության, բարձրացնում է Դավիթ Առաքելյանի ժառանգական զանգվածին վերաբերող հարց, որն էլ, ըստ էության, վերաբերում է ոչ թե հանրային իրավահարաբերություններին, այլ մասնավոր՝ ժառանգական իրավահարաբերություններին:

Հերևաբար, Դատարանը գրնում է, որ սույն գործով վեճի քննությունը ընդդարյալ չէ վարչական դատարանի քննությանը, քանի որ այն չի բխում հանրային իրավահարաբերությունից, որպիսի պարագայում այն ենթակա է վերահասցեագրման առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան, քանի որ քաղաքացիական իրավունքից բխող վեճերը՝ քաղաքացիական գործերը, ենթակա են քննության առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում՝ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով»¹:

6. Հղում կատարելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասին, 26-րդ հոդվածի 2-րդ մասին, 199-րդ և 200-րդ հոդվածներին, ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 220-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետին, «Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետին՝ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանը 2024 թվականի նոյեմբերի 13-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա չէ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով հետևյալը. «(...) Հայցադիմումի նստումնասիրությունից ակնհայտ է, որ հայցվորը վիճարկում է նույնիսկ կողմից նույնարական գործողության կատարումը՝ ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր փաթեթ:

Վարչական դատարանի հիմնավորումը, որ «հայցվորը, վիճարկելով քննարկվող ժառանգական իրավունքի վկայագիրը, ըստ էության, բարձրացնում է Դավիթ Առաքելյանի ժառանգական զանգվածին վերաբերող հարց, որն էլ, ըստ էության, վերաբերում է ոչ թե հանրային իրավահարաբերություններին, այլ

¹ Տե՛ս դատական գործը, հատոր 2-րդ, թերթ 116:

մասնավոր՝ ժառանգական իրավահարաբերություններին», գրնում եւ՝ չհիմնավորված, քանի որ հայցվորի կողմից վիճարկվում է նույնի կողմից ժառանգության իրավունքի վկայագիր տալու իրավաչափությունը, իսկ թե դրա հիմքում ինչ փաստական հիմքեր են ներկայացված, կարող է պարզվել գործի քննության ընթացքում»²:

Սույն որոշման հիմնավորումները և եզրահանգումը.

7. Սույն գործով բարձրացված իրավական հարցը հետևյալն է. *հիմնավոր՝ է արդյոք Երևան քաղաքի առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՎԴ/12896/05/24 գործն ըստ հայցի՝ Մոմիկ Վարդանյանի ընդդեմ ՀՀ Երևան նույնական տարածքի նույն Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի, ենթակա չէ Երևան քաղաքի առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին:*

8. «Հայաստանի Հանրապետության դատական օրենսգիրք» ՀՀ սահմանադրական օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն՝ «Մասնագիտացված դատարաններն են՝

1) վարչական դատարանը. (...)»:

Նույն օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Առաջին արյանի ընդհանուր իրավասության դատարանը քննում է դատական կարգով քննության ենթակա բոլոր գործերը, բացառությամբ մասնագիտացված դատարանների ենթակայությանը վերապահված գործերի»:

Նշված օրենքի 24-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Վարչական դատարանին են ենթակա Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված գործերը»:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 18-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Քաղաքացիական գործերը ենթակա են քննության առաջին արյանի դատարանում, բացառությամբ «Մասնկության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով նախատեսված դեպքերի և հակակոռուպցիոն դատարանին ենթակա գործերի»:

² Տե՛ս դատական գործը, հատոր 2-րդ, թերթ 121:

Նույն հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «Քաղաքացիական են համարվում իրավունքի մասին վեճի հետ կապված բոլոր գործերը, քացառությամբ Հայաստանի Հանրապետության վարչական դատարանի (...) կամ Սահմանադրական դատարանի իրավասությանը վերապահված գործերի»:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածի համաձայն՝ «(...) 2. Դատարանը յոթնօրյա ժամկետում որոշում է կայացնում վարչական դատարանից վերահասցեագրված հայցադիմումը վարույթ ընդունելու կամ գործը Վճռաբեկ դատարան ուղարկելու մասին, եթե համաձայն չէ գործի ենթակայությանը:

(...)

6. Սույն հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով նախատեսված դեպքերում Վճռաբեկ դատարանի նախագահը և Վճռաբեկ դատարանի բոլոր պալատների նախագահները գործը Վճռաբեկ դատարանում սրանալու պահից տասնօրյա ժամկետում որոշում են գործի ենթակայությունը:

7. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված որոշումն ընդունելու համար Վճռաբեկ դատարանի նախագահը հրավիրում է նիստ՝ իր և Վճռաբեկ դատարանի բոլոր պալատների նախագահների մասնակցությամբ, որն իրավագոր է, եթե դրան մասնակցում են նիստին մասնակցելու իրավունք ունեցող բոլոր անձինք:

8. Սույն հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված որոշումն ընդունվում է նիստին ներկա անձանց ընդհանուր թվի ձայների մեծամասնությամբ: Քվեարկելիս ձեռնպահ մնալ չի թույլատրվում: Որոշմանը կողմ քվեարկած դատավորների կազմից և նրանց կողմից որոշված դատավորը կազմում է որոշման նախագիծը:

9. Սույն հոդվածով սահմանված կարգով որոշված դատարանը համարվում է իրավասու դատարան»:

ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 126-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ «Առաջին ատյանի դատարանը մերժում է հայցադիմումը ընդունումը, եթե գործը ենթակա չէ քննության քաղաքացիական դատավարության կարգով»:

ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի 10-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Վարչական դատարանին ընդդարյա են հանրային իրավահարաբերություններից ծագող բոլոր գործերը, (...)»:

Նույն օրենսգրքի 220-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ «Վարչական դատարանին ընդդարյա են՝ նույնարական գործողության կամ նույնարական գործողության կատարումը մերժելու իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ գործերը»:

«Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Նույնը իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության, Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի (...), նույն օրենքի, այլ օրենքների և իրավական ակտերի ու Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի (...) հիման վրա»:

Նույն օրենքի 3-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի համաձայն՝ «Նույնը արդարադատության իրականացմանը նպաստող հանրային ծառայություններ իրականացնող անձ է, որը Հայաստանի Հանրապետության անունից, Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան, իրականացնում է նույն օրենքով նախատեսված նույնարական գործողություններ և ծառայություններ: Նույնի կարգավիճակի առանձնահատկությունները սահմանվում են միայն նույն օրենքով:

Նույնը նույնարական գործողություններ իրականացնում է փաստաթղթեր վավերացնելու կամ վավերացված փաստաթղթեր տրամադրելու կամ օրենքով նախատեսված այլ գործողություններ կատարելու միջոցով: (...) »:

«Նոտարիատի մասին» ՀՀ օրենքի 20-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ «Անձը, որի շահերը շոշափում է նույնի գործողությունը կամ անձը, որին մերժվել է նույնարական գործողություն կատարելը, կարող է կատարված նույնարական գործողությունը կամ նույնարական գործողության կատարումը մերժելը բողոքարկել դատարան»:

Նույն օրենքի 36-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-րդ կետի համաձայն՝ «Նույնը իրականացնում է հետևյալ նույնարական գործողությունները. (...) տալիս է ժառանգության իրավունքի վկայագրեր»:

Ժառանգության իրավունքի վկայագիրը դատական կարգով վիճարկելու առանձնահատկություններին ՀՀ Վճռաբեկ դատարանն անդրադարձ է կատարել Սերժիկ Պողոսյանն ընդդեմ ՀՀ Կենտրոն նույսրական տարածքի նույսր Էմնս Շարոյանի, երրորդ անձ Սրյոյիկ Պողոսյան վարչական գործով 2015 թվականի նոյեմբերի 27-ի որոշմամբ՝ արձանագրելով հետևյալը. «(...) Ժառանգության իրավունքի վկայագիր տրամադրելիս նույսրն իրականացնում է հանրային գործառույթ, քանի որ Ժառանգության իրավունքի վկայագրի տրամադրումը մերժելիս նույսրի և քաղաքացու միջև առկա են ոչ թե կոռորիկացիոն (համադասություն) բնույթի, այլ սուբորիկացիոն (ենթակայություն) բնույթի իրավահարաբերություններ: Սույն իրավահարաբերություններում քաղաքացին և նույսրը հանդես չեն գալիս որպես մասնավոր իրավահարաբերությունների հավասար սուբյեկտներ: Նման իրավահարաբերություններում նույսրն օժտված չէ կամքի ազատությամբ, այլ հանդես է գալիս որպես հանրային իրավահարաբերությունների սուբյեկտ, որտեղ իրավահարաբերության մասնակիցներից մեկը, միակողմանի հիմնվելով իրավական կարգավորումների վրա, իրավահարաբերության մյուս կողմի համար պարտադիր որոշում է կայացնում:

(...) Ժառանգության իրավունքի վկայագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջը չի կարող դիտարկվել նաև որպես նույսրական գործողությունը վիճարկելու պահանջ, եթե Ժառանգության իրավունքի վկայագիրն անվավեր ճանաչելու պահանջի հիմքում դրված չէ նույսրական գործողությունների վիճարկումը:

(...) նույսրը Ժառանգության իրավունքի վկայագիր տրամադրելիս իրականացնում է հանրային գործառույթ, սակայն միաժամանակ օժտված չէ պետական մարմնի կարգավիճակով, այսինքն՝ նույսրը ՀՀ իրավական համակարգում ոչ ինսրիտուցիոնալ, ոչ գործառույթային առումով վարչական մարմին չէ, և երկրորդ՝ Ժառանգության իրավունքի վկայագիրը տրվում է մասնավոր իրավունքի, մասնավորապես՝ Ժառանգական իրավունքի կոնկրետ հարցի

կարգավորման կապակցությամբ՝ ի տարբերություն վարչական ակտի, որն ընդունվում է հանրային իրավունքի բնագավառում»³:

9. Հանրային և մասնավոր իրավահարաբերությունների տարանջատման հարցին ՀՀ Վճռաբեկ դատարանը մանրամասն անդրադարձ է կատարել «Վեար» ՍՊԸ-ն ընդդեմ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության մրավոր սեփականության գործակալության վարչական գործով կայացված որոշման շրջանակներում՝ արձանագրելով հետևյալը. «(...) [Հ]անրային իրավահարաբերությունը մասնավոր հարաբերությունից տարանջատվում է թե՛ սուբյեկտային կազմով, թե՛ բովանդակությամբ և թե՛ օբյեկտով: Այդ տարրերն առանձին-առանձին անհրաժեշտ են, իսկ իրենց համակցության մեջ բավարար են, որպեսզի փաստվի իրավահարաբերության հանրային լինելու հանգամանքը: Իրավահարաբերությունը հանրային հարկանիշով բնութագրելու համար նախևառաջ անհրաժեշտ է, որ հարաբերության կողմ հանդես գա հանրային իշխանական լիազորություններով օժտված սուբյեկտը (վարչական մարմիններ, դրանց պաշտոնատար անձիք, այդ թվում՝ պետական և համայնքային ծառայողներ): Մինչդեռ հանրային իշխանական լիազորություններով օժտված սուբյեկտի՝ իրավահարաբերության կողմ լինելը դեռևս չի նշանակում, որ իրավահարաբերությունը հանրային բնույթի է, քանի որ հանրային բնույթը՝ որպես իրավահարաբերության բնութագրիչ, ծավալային առումով ներառում է իրավահարաբերության թե՛ սուբյեկտային կազմը, թե՛ օբյեկտը, թե՛ բովանդակությունը և ի հայտ է գալիս միայն վերոնշյալ երեք տարրերի համակցությամբ: (...) Հանրային է այն իրավահարաբերությունը, որում կողմերից մեկի դերում անպայմանորեն հանդես է գալիս հանրային իշխանական լիազորություններով օժտված սուբյեկտը, որն այդ հարաբերության ընթացքում հանրային շահի իրացման կապակցությամբ իրացնում է օրենքով սահմանված իր հանրային իշխանական լիազորությունները (...)»⁴:

³ Տե՛ս ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի՝ Սերժիկ Պողոսյանն ընդդեմ ՀՀ Կենտրոն նուրարական տարածքի նուրար Էմմա Շաբոյանի, երրորդ անձ՝ Սոյոսիկ Պողոսյան վարչական գործով 2015 թվականի նոյեմբերի 27-ի թիվ ՎԴ/4901/05/11 որոշումը:

⁴ Տե՛ս ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի՝ «Վեար» ՍՊԸ-ն ընդդեմ ՀՀ Էկոնոմիկայի նախարարության մրավոր սեփականության գործակալության վարչական գործով 2016 թվականի ապրիլի 22-ի թիվ ՎԴ/0830/05/14 որոշումը:

10. Սույն որոշման 8-9-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների վերլուծությունից և մեջբերված իրավական դիրքորոշումներից հետևում է, որ օրենսդիրն առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանին է վերապահել այն բոլոր գործերը, որոնց քննությունը վերապահված չէ մասնագիտացված դատարաններին, այդ թվում՝ վարչական դատարանին: Միևնույն ժամանակ, օրենսդիրը սահմանել է վարչական դատարանի ընդդատության շրջանակը, որում ներառված են հանրային իրավահարաբերություններից բխող վեճերի վերաբերյալ գործերը: Փաստորեն, որևէ դատական գործի՝ վարչական կամ առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանում քննության ենթակա լինելու հարցը որոշվում է՝ հիմք ընդունելով այն իրավահարաբերության բնույթը (մասնավոր կամ հանրային), որից բխող վեճը հանձնվում է դատարանի քննությանը:

Ընդ որում, իրավահարաբերությունը որպես հանրային որակելու համար, անհրաժեշտ է, առաջին հերթին, բացահայտել իրավահարաբերության տարրերը՝ օբյեկտը, սուբյեկտը և բովանդակությունը:

Հանրային իրավահարաբերությունների շարքում օրենսդիրը, ի թիվս այլ գործերի, դիտարկել է նաև նոտարի գործողությունների իրավաչափությունը վիճարկելու վերաբերյալ վեճերը, որոնց՝ հանրային իրավահարաբերություններից բխելու փաստը պարզելիս, դատարանը նախ պետք է բացահայտի, թե արդյոք քննության ենթակա վեճի հիմքում հայցվորի կողմից դրվել է նոտարական գործողությունների վիճարկումը, թե այն ծագել է մասնավոր իրավահարաբերությունից բխող կոնկրետ հարցի կարգավորման կապակցությամբ:

11. Սույն գործի նյութերի ուսումնասիրությունից հետևում է, որ.

- Մոմիկ Վարդանյանը 2024 թվականի հոկտեմբերի 15-ին հայցադիմում է ներկայացրել ՀՀ վարչական դատարան ընդդեմ ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի՝ պատասխանող ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի կողմից Դավիթ Ալբերտի Առաքելյանին 21.08.2021 թվականին սեղանամատյանում թիվ 2754 համարի ներքո գրանցված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր տալը, որով Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի 13-րդ

շենքի, թիվ 20 հասցեում գտնվող անշարժ գույքը ներառված է ժառանգական գույքի մեջ, ոչ իրավաչափ ճանաչելու և որպես հետևանք՝ կադաստրի կոմիտեի կողմից 18.09.2024 թվականին կայացված 5CJ2TNTA22OV գաղտնաբառով թիվ Կ-18092024-01-0094 որոշումը՝ գույքի նկատմամբ իրավունքի (սահմանափակման) պետական գրանցման վարույթը կասեցնելու մասին վերացնելու պահանջների մասին⁵,

- վերոնշյալ գործը ՀՀ վարչական դատարանի՝ 2024 թվականի հոկտեմբերի 23-ի որոշմամբ վերահասցեագրվել է Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին՝ այն պատճառաբանությամբ, որ չնայած հայցադիմումում ներկայացված պահանջը ձևական առումով համապատասխանում է նոտարի գործողությունների իրավաչափության վերաբերյալ գործերի վարույթի կարգավորումներին, սակայն հայցվորի պահանջի հիմքը ոչ թե նոտարի գործողությունների իրավաչափության վիճարկումն է, այլ՝ վերաբերում է ժառանգության իրավունքի վկայագրի վիճարկմանը՝ այն հիմնավորմամբ, որ Դավիթ Առաքելյանի ժառանգական զանգվածի մեջ չպետք է ներառվեր նաև Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի 13-րդ շենքի, թիվ 20 հասցեում գտնվող անշարժ գույքը⁶,

- Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանը 2024 թվականի նոյեմբերի 13-ի որոշմամբ գտել է, որ սույն գործը ենթակա չէ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին և այդ առնչությամբ դիմել է ՀՀ Վճռաբեկ դատարանի նախագահին՝ նշելով, որ հայցվորը վիճարկում է նոտարական գործողությունները, որոնց արդյունքում տրվել է ժառանգության վկայագիր, որը տվյալ պարագայում որպես հանրային իրավահարաբերության կողմ հանդիսացող անձի գործողությունների կատարման վիճարկում է և ենթակա չէ քննության քաղաքացիական դատավարության կարգով⁷:

12. Նախորդ կետում մեջբերված փաստական հանգամանքները գնահատելով սույն որոշման 8-10-րդ կետերում վկայակոչված իրավադրույթների և

⁵ Տե՛ս սույն որոշման 1-ին կետը:

⁶ Տե՛ս սույն որոշման 5-րդ կետը:

⁷ Տե՛ս սույն որոշման 6-րդ կետը:

արտահայտված իրավական դիրքորոշումների լույսի ներքո՝ հարկ է նկատել, որ Մոմիկ Վարդանյանի հայցի առարկան՝ «ՀՀ Երևան նուրարական տարածքի նուրար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի կողմից Դավիթ Ալբերտի Առաքելյանին 21.08.2021 թվականին սեղանամատյանում թիվ 2754 համարի ներքո գրանցված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր տալը, որով Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի 13-րդ շենքի, թիվ 20 հասցեում գրնվող անշարժ գույքը ներառված է ժառանգական գույքի մեջ, ոչ իրավաչափ ճանաչելու և որպես հերևանք՝ կադաստրի կոմիտեի կողմից 18.09.2024 թվականին կայացված 5CJ2TNTA22OV գաղտնաբառով թիվ Կ-18092024-01-0094 որոշումը՝ գույքի նկատմամբ իրավունքի (սահմանափակման) պետական գրանցման վարույթը կասեցնելու մասին վերացնելու» պահանջն է, այսինքն՝ նոտարի գործողության վիճարկումը, իսկ հայցի հիմքը՝ առանց ժառանգության զանգվածի կազմը պարզելու և առանց համապատասխան փաստաթղթերի՝ նոտարի կողմից իր իրավասությունների շրջանակից դուրս գալու հանգամանքը: Այսինքն՝ սույն գործով պահանջի հիմքը ոչ թե անմիջականորեն ժառանգման իրավահարաբերություններից բխող, ժառանգությունն ընդունելու կապակցությամբ ժառանգների միջև ծագած վեճն է, այլ՝ նոտարի գործողությունների վիճարկումը, հետևաբար սույն գործով իրավական վեճը բխում է ոչ թե մասնավոր, այլ հանրային իրավահարաբերություններից:

13. Վերոգրյալից հետևում է, որ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանի հետևությունն այն մասին, որ թիվ ՎԴ/12896/05/24 գործն ըստ հայցի՝ Մոմիկ Վարդանյանի ընդդեմ ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի, ենթակա չէ Երևան քաղաքի առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանին, հիմնավոր է:

Ուստի, Մոմիկ Վարդանյանի հայցադիմումի հիման վրա հարուցված թիվ ՎԴ/12896/05/24 գործը ենթակա է ՀՀ վարչական դատարանի քննությանը:

Հիմք ընդունելով վերոշարադրյալը և ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական դատավարության օրենսգրքի 26-րդ հոդվածով՝

Ո Ր Ո Շ Ե Ց Ի Ն Ք

թիվ ՎԴ/12896/05/24 գործն ըստ հայցի՝ Մոմիկ Վարդանյանի ընդդեմ ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի՝ ՀՀ Երևան նոտարական տարածքի նոտար Լիլիթ Ասատուրի Մուրադյանի կողմից Դավիթ Ալբերտի Առաքելյանին 21.08.2021 թվականին սեղանամատյանում թիվ 2754 համարի ներքո գրանցված ըստ օրենքի ժառանգության իրավունքի վկայագիր տալը, որով Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի Հրաչյա Քոչարի փողոցի 13-րդ շենքի, թիվ 20 հասցեում գտնվող անշարժ գույքը ներառված է ժառանգական գույքի մեջ, ոչ իրավաչափ ճանաչելու և որպես հետևանք՝ կադաստրի կոմիտեի կողմից 18.09.2024 թվականին կայացված 5CJ2TNTA22OV գաղտնաբառով թիվ Կ-18092024-01-0094 որոշումը՝ գույքի նկատմամբ իրավունքի (սահմանափակման) պետական գրանցման վարույթը կասեցնելու մասին վերացնելու պահանջների մասին, ենթակա է ՀՀ վարչական դատարանին:

**ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ
ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԼԻԼԻԹ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ**

**ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ
ԴԱՏԱՐԱՆԻ ՎԱՐՉԱԿԱՆ
ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՀՈՎՍԵՓ ԲԵԴԵՎՅԱՆ**

**ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ
ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ
ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԳՈՌ ՀԱԿՈԲՅԱՆ**

**ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՀԱԿԱԿՈՌՈՒՊՑԻՈՆ
ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ԱՐԹՈՒՐ ԴԱՎԹՅԱՆ**

**ՀՀ ՎՃՌԱԲԵԿ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՔՐԵԱԿԱՆ ՊԱԼԱՏԻ ՆԱԽԱԳԱՀ
ՀԱՄԼԵՏ ԱՍԱՏՐՅԱՆ**